

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

De rijkdom van Pasen

'Na deze zag ik, en ziet, een grote schare, die niemand tellen kon, uit alle natie, en geslachten, en volken, en talen...'

Openbaring 7:9a.

Paasfeest heeft ons opnieuw de grote daden van God verkondigd. De Levensvorst, de Heere Jezus Christus, heeft de kluisters van de dood verbroken. Daarom kan Paulus later uitroepen: 'Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning?' Dood, graf, zonde en hel zijn overwonnen vijanden. Heerlijk en rijk heeft Christus getriomfeerd.

De Heilige Schrift zegt het met nadruk. Maar u kent wellicht ook de vraag: Wat ZIEN we ervan? Waar is de heerlijkheid en de kracht van de opstanding, als we hier op aarde rondom ons zien? Overal liggen er kerkhoven, dagelijks worden er graven gedolven, voortdurend roken de schoorstenen van de crematoria. Er vinden oorlogen plaats, bomaanslagen enz.

Wat zag Johannes indertijd van de heerlijkheid van Pasen? Kleine gemeenten waren er in de verstrooiing, maar daar tegenover een machtige overste der wereld, een vloedstroom van zonde en verwoesting. En de vraag dringt: Zullen de poorten van de hel dan toch de gemeente van Christus overweldigen? Gaat de rijkdom van Pasen dan toch onder in de macht van de dood? Zie, in die omstandigheden gaat God Zijn dienstknecht bemoedigen. Christus heeft immers een belofte van de Vader gekregen. Welke belofte? Deze: 'Als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer zal gesteld hebben, zo zal Hij zaad zien. Hij zal de dagen

verlengen en het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkig (= gelukkigend) voortgaan'.

De vervulling van dit woord mag Johannes zien in het einde der eeuwen. Temidden van alle kruis en druk schouwt hij, verlicht door de Heilige Geest, tot voor de troon van God. En hij ziet een grote schare, die niemand tellen kan. Hij ziet een schare van gelukzaligen voor Gods troon. Letterlijk is er sprake van een opeengepakte, samengedrongen mensenmenigte. De schare is zó groot, dat niemand ze tellen kan. Alleen God kan dat, want de Heere kent degenen die de Zijnen zijn. Maar voor de mensen geldt: ontelbaar. Sprak Jezus niet van de vele woningen in het huis van Zijn Vader? Kijk, hier hebt u de eer van de Koning, de heerlijkheid van Pasen. Hier blijkt de grootheid van Gods genade. God wil er kennelijk maar niet een paar zaligen, maar talloos velen. Nee, nu moet u niet zeggen: Zie je wel, het valt nog wel mee. Dat er velen zalig worden, zegt nog niets over uw eigen zaligheid. De Heere Jezus sprak ook van een klein kuddeke en van een enge poort. Eenmaal vroeg iemand aan Jezus: 'Heere, zijn er ook weinigen, die zalig worden?' Jezus' antwoord geldt ook vandaag: Strijdt om in te gaan door de enge poort.

Misschien weet u ook van de aanvalen van satan. In de nood van uw hart, houdt hij het u voor, dat er

maar weinigen zijn, die zalig worden en daar hoort u niet bij. Kijk eens naar uw leven en let eens op uw zonden?! O nee, zo iemand niet! U kent toch het woord wel, zo zegt hij: één uit een stad en twee uit een geslacht? Maar dat staat er niet! Integendeel. De HEERE spreekt: 'Bekeert u, gij afkerige kinderen, want Ik heb u getrouwd en Ik zal u aannemen, één uit een stad en twee uit een geslacht en zal u brengen te Sion'. Hoort u: al komt er maar één, al komen er maar twee, God wacht om genadig te zijn. Zo bouwt de HEERE Sion, zo formeert Hij de grote schare. Zo blijkt de kracht van Jezus' dood en de heerlijkheid van Zijn opstanding. En vraagt u waar al de gezaligden vandaan komen, die daar voor de troon staan? Wel, zij komen uit het eeuwig welbehagen van de Vader, uit Zijn verkiezende liefde in Christus, waar Hij ze verkoren heeft voor de grondlegging der wereld. En in de tijd heeft Hij ze krachtig geroepen en begenadigd.

En wat mag Johannes nu zien? Dit: wat reikt dat welbehagen van God ver, ja tot aan de einden der aarde. Immers, die gezaligden komen uit alle natie en geslachten, en volken,

Inhoud

Meditatie:

De rijkdom van Pasen	1
Lezen in de Christenreis (13) . .	2
Opvoeden in een digitale wereld	4
Aanbod van genade en '1953' .	5
Van Overzee:	
Is het echt of namaak?	7
Lezers vragen	8
Kerknieuws	9
Berichten	10
Predikbeurten	11

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

Administratie en betalingen van
abonnements, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnements,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abonnementsgelden: 64327.

Alle advertenties aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:

Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

en talen. Nu is er geen volk te slecht, geen geslacht te goddeloos, of de Zaligmaker der wereld wil er Zijn voetstappen zetten. Zijn opstandingskracht is het draagvlak van Zijn Woord, dat doden zullen horen de stem van de Zoon van God en die ze gehoord hebben, die zullen leven! Hij gaat uit als de ruiter op het witte paard van Zijn overwinning om pijlen af te schieten in de harten van 's konings vijanden.

Zo komen ze aan door het goddelijk licht geleid in de weg van schuldbe-

lijdenis door de bediening van de Heilige Geest. Zondaren, uit het verloren paradijs, kinderen van Adam, begenadigd in de Geliefde. En ze bevestigen het woord dat God sprak: 'Zie, er is een plaats bij Mij!'

*Heer' geef mij de laagste plaats
Zo Ge mij een plaats wilt geven
Want nooit heeft iemand
zoveel kwaads tegen
zoveel goeds bedreven.*

Rheden,

ds R. Kattenberg.

Lezen in de Christenreis

(13)

Een gepaste waarschuwing

Even voorbij de zilvermijn staat aan de kant van de weg een oud monument. Het heeft een vreemde vorm: het lijkt op een vrouw die veranderd is in een pilaar. Bovenaan staan wat woorden, die Hopende niet kan lezen. Christen kan die echter wel ontcijferen: 'Gedenkt aan de vrouw van Lot', leest hij. Lots vrouw, die omkeek met een hebzuchtig hart! 'Wat een gepast teken op deze plaats', zegt Christen. Hopende is bedroefd over zijn dwaasheid, dat hij een neiging in zich heeft voelen opkomen om ook naar de zilvermijn te gaan. 'Wat is eigenlijk het verschil tussen haar zonde en de mijne? Zij heeft omgekeken, ik heb begeerd. Laten we danken voor de genade en laat ik beschaamd zijn over mijn zonde'. Zie hier, een waar kenmerk van berouw, dat ook gaat over de begeerten van het hart. Gods kinderen staan niet boven een wereldling als zij 'bij hun hart' zijn: zij vinden dezelfde zonden van binnen die de wereldse mens uitleeft. 'Laat dit monument voor ons een waarschuwing en een voorbeeld zijn', zegt Hopende.

In de greep van reus Wanhoop

Wat kunnen hoogten en diepten in het leven van Gods kinderen elkaar snel afwisselen. Christen en Hopende zijn gekomen bij een zeer aangename plaats, een rivier met helder drinkwater. Op de oevers groeien bomen waar de heerlijkste vruchten aan hangen. Zij eten en drinken naar hartelust. In het wei-

land dat aan de rivier grenst, kunnen zij zich rustig neervlijen en ongestoord slapen. Zo vertoeven zij daar verschillende dagen. Bunyan noemt deze rivier de rivier Gods (Ps. 65), of de rivier van het water des levens (Openb. 22). Daar mogen zij zich verlustigen in de eeuwige liefde Gods en hebben zij een klaar gezicht van de verkiezende genade. De hele keten van zaligheid gaat hier voor hen oplichten (Rom. 8:30).

Maar het reisdoel van de pelgrims ligt verder. En dan volgt er zo'n schrille tegenstelling met het heerlijk genot bij de rivier. Het pad, dat eerst nog even parallel loopt aan de rivier, buigt van die stroom af. Bovendien wordt het pad oneffen. Hun voeten gaan pijn doen vanwege de stenen op het pad. Weldra is de ziel van de pelgrims verdrietig op de weg, net als bij de Israëlieten in Numeri 21. Zij verlangen naar een effen pad. En dan blijkt het waar te zijn, dat de ontevreden wens de vader is van de zondige wil. De pelgrims komen bij een plaats waar men over de heining langs het pad kan klimmen om in het naastgelegen weiland te komen. Christen kijkt er eerst overheen en ontdekt dat het pad in het weiland veel beter te begaan is en dat het weiland geheel parallel schijnt te lopen aan het pad waarop zij thans lopen. Hopende heeft aanvankelijk nog bezwaren, maar Christen weet hem ervan te overtuigen dat het gemakkelijke pad in het weiland dezelfde richting op loopt. Dan klimmen de twee over de omheining en zetten hun tocht voort op het "bijpad". Opmerkelijk wordt

in de kanttekening naar de volgende tekst verwezen: 'Er is een weg die iemand recht schijnt; maar het laatste van dien zijn wegen des doods' (Spr. 14:12). Inderdaad zullen de twee pelgrims er achter komen dat eigen gekozen wegen op een bittere teleurstelling zullen uitlopen. Om alle onrust bij Hopende weg te nemen, vraagt Christen nog aan iemand die vóór hen loopt, of deze weg ook naar de Hemelstad gaat. IJdel Vertrouwen, zo noemt Bunyan hem, bevestigt dit. Twee pelgrims die op een eigen gekozen weg IJdel Vertrouwen volgen. Dat kan niet anders, of het loopt verkeerd af. Zij gaan spoedig ondervinden, wat in Psalm 146:2 (berijmd) staat:

*Vest op prinsen geen betrouwen,
Waar men nimmer heil bij vindt;
Zoudt g'uw hoop op mensen
bouwen?
Als Gods hand hun geest ontbindt.
Keren zij tot d' aarde weer,
Storten met hun aanslag neer.*

Het wordt donker. Zij horen weldra een gil en een plof. IJdel Vertrouwen is in een diepe kuil gevallen. Dan barst er zo'n noodweer los, dat Christen en Hopende radeloos zijn. Zij proberen terug te gaan, maar door de overvloedige regenval is het water in de sloot naast het pad zo gestegen, dat het pad onbegaanbaar is geworden. Zij kunnen niet anders doen dan onder een struik neer te hurken en de morgen af te wachten. Het is noodweer in die nacht: regen en donder en bliksem. Ze moeten nu ondervinden, dat het "bijpad" niet naar Sion leidt, maar naar Sinaï. De morgen brengt nog groter ellende: zij worden gevangen genomen door reus Wanhoop, op wiens grondgebied zij zich bevinden. De reus, die sterker is dan zij, drijft hen voor zich uit en sluit hen op in de vunzigste kerker van zijn kasteel. De dichter van Psalm 88 wist ervan wat dat in het geestelijke betekent: 'Gij hebt mij in de onderste kuil gelegd, in duisternissen, in diepten'. Dat de greep van de wanhoop verschrikkelijk is, komt wel uit in de volgende dagen. Reus Wanhoop heeft namelijk een vrouw die hem voortdurend oppoort om de twee pelgrims zo veel mogelijk te kwellen om hen steeds dieper in de moedeloosheid te doen wegzinken. Bunyan heeft haar de naam van *Diffidence*

gegeven. Dat betekent wantrouwen. Wanhoop leidt tot wantrouwen: niet alleen verliezen de pelgrims alle zelfvertrouwen, maar ze verliezen – en dat is nog veel erger – alle vertrouwen in Gods getrouwheid! Eerst raadt de vrouw reus Wanhoop aan, de beide pelgrims onbarmhartig te slaan. Dit doet de reus dan ook: hij is razend op hen en slaat hen met een knuppel bont en blauw, zodat Christen en Hopende de hele dag in hun cel liggen te jammeren van de pijn. Wanhoop kan de ziel zodanig beuken, dat alle moed van binnen stukgeslagen wordt. Het is niet te zeggen wat er dan in de ziel van zo iemand geleden wordt; het is er als een kleine hel.

Nog verder gaat het, als Wantrouwen en Wanhoop samenspannen. De reus zegt tegen de pelgrims: 'Je komt hier nooit meer uit, je kunt er maar beter een eind aan maken'. Denk nu niet dat een sterk gelovige hiertegen in zichzelf bestand is. Het is Christen, die geneigd is hieraan toe te geven. Gelukkige weet Hopende hem ervan te weerhouden, door hem te wijzen op Gods gebod: 'Gij zult niet doodslaan'. 'En wie zichzelf doodt, doodt lichaam en ziel', vervolgt Hopende. 'Denk toch niet dat reus Wanhoop het laatste woord heeft. Laten wij wat geduld oefenen. Misschien kunnen we ontkomen'. Wat een weldaad als de hoop de strijd aanbindt met het gruwelijk ongeloof. Toch laten Wanhoop en Wantrouwen zo maar niet los. Als voor de tweede maal Wanhoop, aangepord door Wantrouwen, hevig te keer gaat tegen de pelgrims, valt Christen een ogenblik in zwijm. Hij verliest alle moed en als hij wat bijkomt, is zijn taal met Job: 'Zodat mijn ziel de verworping kiest, den dood meer dan mijn beenderen' (Job 7:15). Weer is het echter Hopende, die hem wijst op vorige ervaringen, toen Christen zich zo dapper heeft gedragen, bijvoorbeeld in de strijd met Apollyon en in het Dal van de Schaduw des doods. Nog eenmaal doet Wanhoop een poging: hij laat de twee pelgrims de beenderen en schedels zien van degenen die hij reeds heeft omgebracht. Daarna drijft hij hen terug naar hun cel.

Wat hier in beeldtaal wordt verwoord, heeft Bunyan in zijn langdurige verzoeken in zijn ziel erva-

ren. Hij heeft dit zelf beschreven in *Genade Overvloeiende*. Hij schrijft daar in een van zijn diepten: 'Ik vond het nu zeer moeilijk om tot God te bidden, omdat de wanhoop mij trachtte op te slokken. Ik dacht dat ik door een wervelwind van God afgedreven werd, want steeds als ik tot God riep om genade, kwam er in mij op: het is te laat, ik ben verloren, God heeft mij losgelaten. Mijn zonde is onvergeeflijk. Mijn leed werd nog verzaamd doordat ik in die tijd die vreselijke geschiedenis van Spira las. En dan klonk het van binnen weer: Want hij (Ezau) vond geen plaats des berouws, hoewel hij die met tranen zocht'.

Zo brengen deze twee pelgrims enkele dagen door in hun donkere cel, gekweld door wanhoop en wantrouwen. Tot zaterdagavond laat. Dan beginnen zij beiden te bidden. Plotseling roept Christen verbaasd uit: 'Wat een dwaas ben ik om zo in dit stinkende hol te liggen. Ik vind hier een sleutel in mijn jas'. Met nieuwe moed aangegord, proberen zij de sleutel op de deur van de cel. Die gaat ermee open. Ook op de deur van de gevangenis en op het ijzeren hek van de omheining past de sleutel. Als zij ontsnappen, doet Wanhoop nog een laatste poging, maar die heeft geen enkel effect meer, want hij krijgt een van zijn toevallen, zodat hij krachteloos is. Ook van deze bevrijding wist Bunyan af! Toen de Heere Zijn Woord met kracht aan zijn hart toepaste, viel alle benauwdheid weg. De strik werd verbroken en hij was vrij van de bange verzoeking. En zo gebeurt het nog met menig kind van God. Zodra het geloof versterkt wordt en grip krijgt op het Woord van Gods toezegging, moet de helse vijand wijken. Als de twee pelgrims weer op de goede weg gekomen zijn, richten zij een gedenkteken op, om pelgrims die na hen komen te waarschuwen voor de strikken van reus Wanhoop. Zo is Bunyan in woord en geschrift voor velen van Gods bestreden kinderen tot onderwijs en troost geweest. Wat kunnen geoefende kinderen van God of geoefende ambtsdragers van nut zijn voor anderen die onbegrepen wegen gaan!

Scherpenzeel

J. de Jager

Opvoeden in een digitale wereld

Het gezin

In het vorige artikel zijn enkele kenmerken genoemd, die de huidige samenleving om ons heen vertoont. Gewezen is op het belang van bewustwording in dit opzicht. In het onderstaande (derde) artikel willen we de schijnwerper meer naar binnen richten. Hoe staat het met ons en onze gezinnen?

De samenleving verandert

De in het vorige artikel genoemde ontwikkelingen stoppen niet bij onze kring. Onze gezinnen staan onder druk. Er zijn verschillende oorzaken te noemen. De samenleving verandert. Oude en bijbelse waarden, zoals het gezin, het (zorg behoevende oude of zieke) leven en de zondag, worden in hoog tempo afgebroken. Waarom eigenlijk? Omdat al deze oude waarden herinneren aan de Schrift en de God van de Schrift. Satan weet dat hij nog maar een korte tijd heeft. In die korte tijd zal hij alles doen om zijn naam Diabolos waar de maken: verstrooier, tegenstander.

'Vervang nu je oude mobiel voor zo'n nieuwe trendy Nokia', zo was te lezen in een reclameblad van een speelgoedketen in november verleden jaar. Op een andere pagina staat 'een sprekend fonetisch computer-vriendje', een schootcomputer voor kleine kinderen met 10 activiteiten en 26 melodietjes. Vanaf vier jaar kunnen de kinderen aan de gang en woordjes leren spreken. Op deze manier worden de kleine kinderen het mobiele en digitale tijdperk ingeloodst.

Natuurlijk moeten we onze kinderen voorbereiden en begeleiden ten aanzien van wat er in de maatschappij speelt, maar of dat zó moet? Zijn we er ons van bewust dat deze taak alleen nog maar belangrijker wordt naarmate de verschillende invloeden krachtiger en veelal onopvallender onze gezinnen binnensluipen?

De wetgeving verandert

Onlangs kwam een bekende Nederlander terug uit de Verenigde Staten. Daar had hij zijn adoptiekind

opgehaald samen met zijn (?) man. Het werd meegedeeld op een manier of deze samenlevingsvorm gebruikelijk is: een man die met 'zijn man' een kind adopteert. Allerlei samenlevingsvormen blijken mogelijk. De overheid brengt de regels in overeenstemming met de geldende opvattingen over trouwen en samenleven. De belastingwetgeving, die de bijbelse samenlevingsvorm van man en vrouw altijd erkende en bevoordeelde, beschouwt het huwelijk tussen man en vrouw nu als één van de mogelijkheden.

Gezinnen veranderen

Ook de gezinnen zelf veranderen. Termen als 'sleutelkinderen' of 'hotelgezin' zijn niet nieuw. De vraag is of er voldoende gesproken wordt tussen ouders en kinderen. Vaak verbokkelen vergaderingen, het lidmaatschap van een vereniging en andere zaken het samen-zijn tijdens de avond(maaltijd). Is er nog tijd om op te voeden, te spreken over de meest wezenlijke dingen in het leven, om over de gezamenlijke huisgodsdienst maar niet te spreken? Zelfs jonge kinderen hebben het druk – of maken we hen druk? Van wie krijgen zij het voorbeeld?

Gezin als thuishaven

Juist op onze gezinnen moeten we zuinig zijn. Het is de plaats waar ouders en kinderen tot rust kunnen komen. Wat is het dan belangrijk dat zaken als internet, computerspellen, mobiele telefoons etc, niet als rust-verstoorders een grote plaats in ons gezin, in ons leven innemen. Ze zijn bedoeld als hulp in ons korte leven, maar ze kunnen nooit een doel op zich zijn. Het gezin is ook de plaats voor opvoeding en vorming.

'Mam, Jolanda vroeg waarom ik altijd in een rok loop. "Dat moet zeker van de dominee", zei ze. Waarom lopen vrouwen en meisjes eigenlijk niet in een broek?'

Een gesprekje op straat, een incident in de klas, een woordenwisseling tussen de meester en een leerling, het gesprek over de beroepskeuze,

het zijn de dagelijkse voorvallen die aanleiding kunnen zijn voor een diepgaand en openhartig gesprek. Een gesprek waarin geluisterd wordt naar het kind, maar waarin ook bepaalde dingen kunnen worden doorgegeven. Het zijn soms de 'gewone' dingen die kinderen richting kunnen wijzen: hoe spreekt papa of mama over de leerkrachten? Worden ze boos als hun kinderen (terecht) straf hebben gekregen of steunen ze het gezag, dat de leerkrachten van Godswegen hebben gekregen? Het gezin is vooral de plek waar bijbelse normen en waarden kunnen worden overgedragen. Zowel het huwelijksformulier als het doopformulier zeggen hierover waardevolle dingen: ouders hebben beloofd hun kinderen in de voorziende leer naar hun vermogen te onderwijzen. Ervaren de kinderen dat er ze een biddende vader hebben? Weten ze dat moeder soms op de knieën ligt, als ze overdag op school zijn? Spreken en leven we de kinderen voor wat de Schrift van ons vraagt?

Moderne media

Ook voor de moderne media geldt, dat ouders hier een belangrijke rol hebben. Het gaat er niet om dat ze op de hoogte zijn van de laatste snufjes op technisch gebied. Wel wordt van hen verwacht dat ze een mening hebben en beseffen dat begeleiding van de kinderen nodig is. Dit zijn zij aan hun doopbelofte verplicht. Vraag maar aan uw kinderen waar ze mee bezig zijn, als ze achter de computer zitten. De televisie hebben we gelukkig buiten de deur kunnen houden. Met de computer is dat al anders. Aanvankelijk werd de computer gebruikt om te typen en teksten te bewerken. Al gauw kwamen daar de spelletjes bij. De spelletjes zijn leerzaam, zeggen we dan. Tegenwoordig is er internet. Je kunt als zakenman via de computer je reis boeken bij de KLM. Ook bankzaken bijvoorbeeld kunnen we via de computer regelen. Heel makkelijk, zeggen we. Toch is het goed om vragen te blijven stellen. De mogelijkheden van de computer worden talrijker en raken met elkaar verstrengeld: via onze mobiele telefoon kunnen we (straks) onze huisverlichting of -verwarming regelen. Hetzelfde geldt voor onze bankzaken. We kunnen via een apparaat ter

grootte van een flink polshorloge berichten met beeld en geluid versturen of een plattegrond van een stad oproepen. We kunnen ook minder fraaie video's bekijken. Kortom, het wordt ons door de technische mogelijkheden heel gemakkelijk gemaakt en het verschil tussen zinvol en zinloos, tussen goed en kwaad, tussen nuttig en verleidelijk wordt bijna zichtbaar flinterdun.

Wat nu?

U zult zeggen, dat u heel weinig verstand van techniek en computers heeft. Er was enige jaren geleden een jongen, die met zijn klas heel graag een toneelstuk wilde bekijken in de schouwburg. Hij voelde wel aan dat hij daar eigenlijk niet moest

zijn. Zijn moeder zei dat hij er heen mocht gaan als hij er de Heere kon ontmoeten. De jongen in kwestie ging toch, maar hij hield het niet langer dan tot de pauze uit... Zijn geweten sprak. Ongemerkt had zijn moeder, die helemaal geen verstand van toneelstukken, boeken en literatuur had, zijn geweten gevormd. U behoeft geen technicus te zijn. Stel uw kind maar eenvoudigweg enkele vragen: wat doe je, waarom eigenlijk, mag dit wel? Ook in deze zaken mogen we wijsheid van God begeren. Voor ouders, die het zelf niet meer kunnen en weten, is er hulp te verkrijgen bij Hem, Die mildelijk geeft en niet verwijt.

Commissie moderne media

Het aanbod van genade en '1953'

(1)

Dit jaar is het vijftig jaar geleden, dat de Gereformeerde Gemeenten getroffen werden door een droevige scheuring. Die voltrok zich in de zomermaanden van 1953. De directe oorzaak was het ontslag door de Generale Synode op 3 juni 1953 van dr. C. Steenblok (1894-1966) als docent aan de Theologische School te Rotterdam 'niet om onrechtzinnigheid, maar vanwege eenzijdigheid in het geven van onderwijs'. Achter het kerkelijke conflict dat daarop volgde, lag een complex van factoren, waarin het positief of negatief waarderen van het aanbod van genade een belangrijke plaats innam. Het kerkverband dat onder Gods kennelijke zegen door de bijzondere inzet van ds. G.H. Kersten was gevormd, viel uiteen in de Gereformeerde Gemeenten en de Gereformeerde Gemeenten in Nederland. In die tijd sprak men in de volksmond over 'synodale' en 'uitgetreden' gemeenten. Drs. P.L. Rouwendal schreef onlangs een boek over de opvattingen van dr. C. Steenblok. De redactie vond ds. M. Golverdingen bereid dit boek in een zestael artikelen te recenseren. Later dit jaar hoopt de hoofdredacteur op de verdrietige gebeurtenissen van 1953 in een afzonderlijk artikel nog terug te komen.

Om de verheldering van een standpunt

Jarenlang is het praktisch onmogelijk gebleken om in een rustige sfeer over '1953' van gedachten te wisselen. Dat liet zich ook wel verstaan. Het ging niet alleen om het oordeel over de prediking van het aanbod van de genade. Er waren ook veel persoonlijke factoren in het spel, die bleven doorwerken in de onderlinge verhoudingen. Deze betreurenswaardige kerscheuring heeft ook ongekend diepe sporen nagelaten in de gemeenten, in families, in gezinnen en in het gevoelsleven van individuele gemeenteleden. De klacht van Jeremia die voor het verwoeste Sion gold, geldt ook voor deze kerkelijke breuk: 'Want uw breuk is zo groot als de zee, wie kan u helen?' (Klaagl. 2:13).

De sterke emotionele betrokkenheid van weerszijden leidde ertoe dat ook de publicaties over deze kwestie in het algemeen niet vrij te pleiten waren van een zekere eenzijdigheid en vooringenomenheid. Het ging de schrijvers als regel immers om de verdediging van het eigen standpunt. Het in acht nemen van enige distantie met de bedoeling om ook recht te doen aan punten van gelijk van de ander bleek uiterst moeilijk te zijn. Langzamerhand echter is de tijd gerijpt om zonder

vooringenomenheid op '1953' terug te zien en ons af te vragen wat wij van dit trieste stuk kerkgeschiedenis kunnen leren.

In de zomer van 2002 verscheen een publicatie onder de titel *Het aanbod van genade*. De schrijver beoogt door middel van een wetenschappelijk verantwoord onderzoek te komen tot een verheldering van de inhoud van het aanbod van de genade als zodanig bij dr. C. Steenblok en met name ook over de betekenis daarvan in de prediking. De schrijver is drs. P.L. Rouwendal te Apeldoorn, die met de twee in dit boek gepubliceerde onderzoeken zijn theologische studie aan de Rijksuniversiteit te Utrecht afrondde. Een van de twee begeleiders was prof. dr. W.J. van Asselt, evenals Steenblok een kenner van de periode van de Gereformeerde Orthodoxie uit de 17^e en 18^e eeuw. In dit 'herdenkingsjaar' willen we in een aantal artikelen stil staan bij de opzet van deze op waardige wijze geschreven studie, nagaan tot welke resultaten het onderzoek van de schrijver heeft geleid, enkele kanttekeningen plaatsen bij zijn onderzoek en beoordelen of hij de beoogde verheldering ook heeft bereikt.

De inhoud in hoofdlijnen

Het eerste onderzoek, dat 140 bladzijden telt, heeft als titel: *'Aanbieden of voorstellen? Een onderzoek naar de aard, de bronnen en de context van de bezwaren van C. Steenblok tegen het algemeen, welmenend en onvoorwaardelijk aanbod van genade'*. Deze studie draagt een kerkhistorisch karakter. Dat betekent uiteraard niet dat de schrijver een historisch verhaal biedt, waarin de gebeurtenissen die tot de scheuring van 1953 leidden samenhangend worden beschreven, al komen hier en daar enkele facetten van deze geschiedenis beknopt ter sprake. Toch gaat het om een kerkhistorisch onderzoek, omdat de publicatie geschiedenis van de theologie biedt. Anders gezegd: de schrijver geeft een schets van de ontwikkeling van de theologie van Steenblok, bezien vanuit de gezichtshoek van de algemene genade. Daarbij plaatst Rouwendal dit onderwerp eerst in het geheel van de geschiedenis van het gereformeerd protestantisme. De kwestie

speelde immers ook in het verleden een rol.

De schrijver maakt van de gelegenheid gebruik om in te gaan op enkele 'witte vlekken' in onze kennis van de theologie van Steenblok. Deze predikant groeide op in de Gereformeerde Kerk van Nieuwdorp (Zld.). Hij verliet in 1942 met zijn gemeente te Poortvliet de Gereformeerde Kerken om over te gaan tot de Gereformeerde Gemeenten. Die achtergrond roept uiteraard de vraag op in hoeverre er sprake was van beïnvloeding door twee andere gereformeerde theologen, namelijk de Amerikaan H. Hoeksema (1886-1965) en K. Schilder (1890-1952), de bekende man van de Vrijmaking van 1944. Beiden waren immers tijd- en kerkgenoten van Steenblok gedurende diens periode in de Gereformeerde Kerken (1927-1942). Beiden wezen het aanbod van genade af, zij het op verschillende gronden en binnen het raam van een geheel verschillende verbondsvatting.

Vervolgens gaat de schrijver de plaats van het aanbod van genade na in het geheel van het theologische denken van C. Steenblok. De studie besluit met een bespreking van vierentwintig preken, die na diens overlijden gebundeld werden. Daarop volgt een uitvoerige evaluatie van het onderzoek. Reeds de titel van de eerste studie maakt duidelijk, dat het lezen van dit boek een behoorlijke dogmatische belangstelling vooronderstelt!

De tweede studie – 37 bladzijden – draagt de titel: *'Is aanbieden aanvaardbaar? Het aanbod van genade in de context van roeping en verkiezing volgens de klassieke gereformeerde theologie'*. Deze studie heeft een systematisch-theologisch karakter. Het dogmatische element overheerst. Eigenlijk is het een zoektocht van de auteur naar een uitleg van het aanbod van genade die op geen enkele manier in strijd is met de klassieke gereformeerde theologie, met name verwoord door de Geneefse theoloog Francesco Turretini (1623-1687), die in Nederland had gestudeerd. Hij oefende een brede internationale invloed uit binnen de gereformeerde orthodoxie in de 17^e en 18^e eeuw.

Enkele kanttekeningen bij het biografisch overzicht

De eigenlijke studie wordt ingeleid met een biografisch overzicht van het leven van Cornelis Steenblok. Dit overzicht biedt de bekende gegevens zonder daaraan veel nieuwe dingen toe te voegen. Het is zelfs wat aan de sobere kant om de lezer van vandaag werkelijk een goede indruk geven van de méns Steenblok. Terecht tekent Rouwendal aan, dat diens karakter niet heeft meegewerkt aan een spoedige acceptatie door zijn ambtsgenoten bij zijn overkomst naar de Gereformeerde Gemeenten: 'Hoe wel hij in de persoonlijke omgang uiterst hartelijk moet zijn geweest, was hij bij meningsverschillen compromisloos' (blz. 9-10). Op blz. 139 komt de schrijver op dit gegeven nog eenmaal terug als hij spreekt over 'zijn onbuigzaam karakter, zijn niet aanwerken op een compromis' (blz. 139). Rouwendal stelt dat dit karakter én de strijd om het aanbod als katalysator – als versneller in een proces – hebben gewerkt in de aanloop naar de scheuring van 1953. Ik deel deze beoordeling op grond van eigen onderzoek. Wel vraag ik mij af waarom de tekening van de persoonlijke factor niet is onderbouwd met een verwijzing naar mededelingen van mensen die Steenblok goed hebben gekend. Het ontbreken daarvan is een schoonheidsfout, gelet op het gedocumenteerde karakter van de rest van het boek.

Uiteraard ontbreekt in het biografisch overzicht een tekening van de gebeurtenissen van 1953 niet. De schrijver stelt dat het functioneren van Steenblok als docent niet op de agenda van de Generale Synode stond, terwijl één afgevaardigde toch protest begon aan te tekenen tegen diens wijze van doceren. Hij vergeet echter dat er wel een rapport van het Curatorium ter tafel was. Elke afgevaardigde was en is bevoegd om naar aanleiding daarvan vragen te stellen. In 1953 zijn er door onze synode verschillende ernstig kerkrechtelijke fouten gemaakt. Zo was het volstrekt

onjuist dat dr. Steenblok die geen afgevaardigde was, geen enkele gelegenheid kreeg om iets tot zijn verdediging te zeggen! Na een verwarde bespreking in een besloten zitting vond vervolgens een stemming plaats, die leidde tot de afzetting van de Goudse predikant als docent. Vanwege 'zijn wijze van onderwijsgeven' (Hand. G.S. '53, blz. 55).

Op dat moment werd de ernstigste fout van de gehele synode gemaakt. De vergadering werd niet geschorst, zodat de gemoederen wat tot rust konden komen. Niemand pleitte voor instelling van een commissie van onderzoek, die in een rustige sfeer ook Steenblok kon horen en op de vervolgsynode met voorstellen kon komen. De gevolgde handelwijze leidde tot felle verontwaardiging bij dr. Steenblok en zijn medestanders. Dat laat zich verstaan. Steenblok en vijf synodeleden verlieten de vergadering.

We kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat de beslissing over het docentschap van de Goudse predikant werd geforceerd. Rouwendal maakt in dit verband melding van een vooropgezet plan bij de tegenstanders van Steenblok om hem te ontheffen van zijn docentschap (blz. 11, noot 24). Dat is een historisch feit. Een dergelijk vergaderen van afgevaardigden vóór een kerkelijke vergadering – welke dan ook – met het doel de strategie te bepalen, moet altijd ongeoorloofd worden genoemd. Het is immers in strijd met het handelen in broederlijke geest die de kerkorde vooronderstelt en die Gods Woord gebiedt (Rom. 15:7). Wij hebben als Gereformeerde Gemeenten ook schuld aan de breuk van 1953. Dat moet ons na vijftig jaar nog een reden zijn tot verootmoediging voor het aangezicht van de Koning der kerk.

N.a.v. P. L. Rouwendal, *Het aanbod van genade. Twee studies*. Uitgeverij De Rots, Apeldoorn, 2002, 210 blz., € 15.95.

Boskoop, ds. M. Golverdingen.

Is het echt of namaak?

We mochten weer veilig thuiskomen van de reis die we naar het oude vaderland gemaakt hebben. Gezien de juist begonnen oorlog hadden we ons van tevoren wel afgevraagd of het verantwoord was. De Heere heeft echter alles wel gemaakt. De reis bracht ons op plaatsen waar we ongeveer 27 jaar geleden voor het laatst geweest waren. Een generatie is heengegaan en veel is er veranderd. Soms ontmoette ik in een kerkenraad nog een broeder die er destijds ook al inzat, maar verder waren er veel voor mij onbekende gezichten. Ook komen er allerlei herinneringen terug, zoals bijvoorbeeld aan je eerste Zeeuwse zondag, en dan ook je eerste catechismuspraak, waar je zo tegenop had gezien.

Die voorbije 27 jaar bepalen je er wel bij dat de reis voortgegaan is en dat zo snel. Als het dan maar persoonlijk voor ons waar mag zijn wat de dichter betuigde: 'En Hij leidde hen op een rechte weg, om te gaan tot een stad ter woning.' De weg wordt niet makkelijker, wel nauwer en steiler, en het zal alleen Gods trouw en bewaring maar zijn, als we behouden zullen mogen aankomen. Ook in Nederland hebben we het verloop van de oorlog zo goed mogelijk proberen te volgen. Natuurlijk werd er af en toe ook wel gevraagd wat we zelf van die oorlog vonden. Het valt me op dat de voorlichting in Europa vaak heel gekleurd en eenzijdig is. Al zal dat natuurlijk ook wel van de Amerikaanse berichtgeving gezegd worden. Velen vragen zich op het moment dat dit artikel wordt geschreven af of Saddam Hussein nog in leven is of niet. Er zijn beelden van hem vertoond waarbij toch wel onderzocht moest worden of hij het werkelijk was of niet. Hij heeft namelijk dubbelgangers die sprekend op hem lijken. Van die beelden moet je je dus afvragen: is het *echt*

of namaak? Ook al lijkt iemand er sprekend op, hij is het toch niet.

Die vraag: is het *echt of namaak*? is ook in het leven van Gods oprechte volk niet vreemd. Ze leren de hypocriet vanbinnen wel kennen. Ze weten dat ze niet waar voor God en mensen zijn, tenzij de Heere ze waar maakt. Ze weten hoe bedrieglijk hun hart is en hoe nabij het kan zijn, hoe gering het verschil tussen *zijn* en *schijn* vaak is.

Ook in het kerkelijke leven mag die vraag wel gesteld worden. Overal zijn er lege plaatsen gekomen. Anderen hebben die ingenomen. Soms, als er veel respect was voor hen die voorgingen, probeert men wellicht ook wel nauwgezet in hun voetstappen verder te gaan. Daar is op zichzelf niets op tegen. Dit kan zelfs zeer wenselijk zijn. Het is echter wel gevaarlijk als we niet alleen *navolgen*, maar ook proberen na te *doen*, te imiteren. Hoezeer de namaak ook op het echte mag lijken, er is zo'n groot en wezenlijk verschil. Men kan dezelfde woorden spreken, dezelfde gewoonten vasthouden, dezelfde leer met ijver voorstaan, en dat toch het wezenlijke, dat is de liefde tot God, tot Zijn volk en inzettingen, gemist wordt. Dan krijg je een harde, wettische godsdienst, waar Gods oprechte volk ook bedrukt onder is. Een godsdienst van keuren, meten en veroordelen, maar zonder gunning.

Aan de andere kant is het gevaar van vervlakking ontzaglijk groot. Er is een godsdienst waar de gelovige mens op de troon gezet wordt en waar, hoezeer er ook over Jezus gejubeld en gezongen wordt, de Zaligmaker van verdienste *en* toepassing, onteerd wordt. Een godsdienst van vrome zelfhandhaving en emoties, waardoor ook vele jonge mensen meegetrokken dreigen te worden. Daar moet zeker tegen gewaarschuwd en gewaakt worden.

Beware de Heere ons toch bij die waarheid waarin Hij op het hoogst verhoogd wordt, en de mens op het diepst vernederd. Er kan en mag, en gelukkig, er *hoeft* van de mens niets bij. Maar dat wordt alleen een blijde boodschap voor een arme, berooide zondaar, die geen penning meer heeft om te betalen en geen vrucht meer kan voortbrengen die de Heere behaagt. Voor zulken wordt Christus zo noodzakelijk, maar ook zo gepast en dierbaar. Is Hij dat ook voor u? De zaligheid is in geen Ander, en het is het werk van de Heilige Geest Hem te verheerlijken in de weg van ontdekking en ontbloting in zondaarsharten.

Toch, al is er die gevaarlijke vervlakking, een harde, wettische vormendienst kan de Heere ook niet behagen, want daarin vind je ook zelfhandhaving en hoogmoed en die kunnen zo afstotend werken, ook voor de jeugd. Het is niet zo mooi als we ons zulke getrouwe wachters op Zions muren beginnen te wanen. Als we zo blij zijn met onze ijver en onze rechtzinnigheid wellicht. Zelfingenomenheid, zelfpromotie en zelfhandhaving zijn zo gevaarlijk, soms zo verwoestend ook voor het kerkelijke leven. Dan probeert de een de ander nog te overtreffen in degelijkheid, terwijl het voor God geen waarde heeft.

Als je zo hier en daar in Nederland in een dorp door de straten reed, zag je soms een huis waar ze woonden: pelgrims die al afgelost zijn. Ze waren ook mensen, soms met nare karakters en met gebreken. Het was ook altijd geen vrede en aangename rust. Toch geloof ik niet dat ik me vergis als ik zeg dat we zoveel wat echt was, kwijtgeraakt zijn. Dat enerzijds vervlakking, maar anderzijds soms ook een dorre, onvruchtbare, wettische godsdienst de plaats heeft ingenomen van de tere vreze Gods. Die ouden konden met alles wat ze van de Heere geleerd hadden zo teer, zo gunnend zijn voor hen die met een groot gemis over de aarde gingen en toch in hun waarneming nergens bij hoorden. Niet passend en metend, maar gunnend, onderwijzend en lokkend konden ze zijn.

De apostel spreekt ook van dat grote verschil tussen *echt en namaak* in 1 Korinthe 13. Het kan zijn, en de apostel sluit zichzelf in, (daar moeten we maar beginnen met het onderzoek), 'dat ik de talen der

mensen en der engelen' spreek en toch de liefde niet heb, dan ben ik maar 'een klinkend metaal of luidende schel', zegt hij. Ik kan zo geleerd zijn en begaafd, dat ik al de verborgenheden en al de wetenschap weet, ik kan zelfs het geloof hebben om bergen te verzetten, maar als ik de liefde niet heb, ben ik niets. Hij zegt: 'En al ware het dat ik al mijn goederen tot onderhoud der armen uitdeelde, en al ware het, dat ik mijn lichaam overgaf opdat ik verbrand zou worden, en had de liefde niet, zo zou het mij geen nuttigheid geven.' Die liefde is overigens geen toegeeflijke lievigheid, maar 'zij verblijdt zich in de waarheid. Zij bedekt alle dingen, zij gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen, ze verdraagt alle dingen.' Het is de liefde van een kind. En dat kind verlangt naar de nabijheid, naar de blijken van de gunst en liefde van zijn vader. Zoveel is er nog verborgen. Ze kennen nog maar ten dele, maar Paulus

jubelt het uit: 'Alsdan zal ik kennen gelijk ook ik gekend ben.' O jonge mensen, als je *die* kennis maar hebt, dan weet je meer dan de geleerdste professor die het onderwijs van de Heilige Geest mist. Er is nog plaats op de leerschool van genade. Vraag er maar om en zoek toch de Heere terwijl Hij te vinden is. God kroont Zijn eigen werk en zal tonen wat *echt* is. Wat zal het dan een verwondering zijn als een bedrieger, een leugenaar, iemand die het nooit meer goed kan doen of goed kan maken, zalig zal worden vanwege de gerechtigheid van Hem Die de Waarheid is, de gezegende Heere Jezus Christus. Daarvan gaan ze dan ook zingen: 'Het is door U, door U alleen om het eeuwig welbehagen.' Wat een wonder zal het zijn, als dat ook onze lofzang zou mogen zijn.

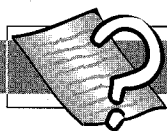
Een hartelijke groet uit
Grand Rapids, ds. C. Vogelaar.

betekenis van deze naam. De bedelaar heet Lazarus! Lazaros is de vergriekste vorm van de Hebreeuwse naam Elazar (Eliëzer). Deze naam betekent: mijn God helpt of God is mijn Hulp.

De Heere Jezus noemt juist *dé* naam. Het is van centrale betekenis in deze gelijkenis. De naam geeft aan wie deze man is! Het is de praktijk van zijn leven: een bedelaar, die in al zijn ellende op God leerde vertrouwen. Welgelukzalig is hij, die de God van Lazarus tot zijn Hulp heeft, wiens verwachting op de HEERE, zijn God is! Christus tekent hem als een geestelijke bedelaar. Hij is een arme van geest. Een nederige en gebrokene van hart, die zijn nietigheid verstaat, een klein gevoel van zichzelf heeft en steunt alleen op de genade Gods in Christus (kanttekening bij Matth.5:3).

Een gelijkenis of historie? Nog één keer het woord aan Calvijn: 'Overigens doet dit niet veel ter zaak, indien slechts de lezer de inhoud van dit onderricht behoorlijk vat!' De noodzakelijke les van deze aangrijpende gelijkenis ligt in de tekening van de ernst en de onherroepelijkheid van het oordeel Gods. De tegenstelling is niet: arm of rijk! Maar: een godvrezende bedelaar of een God vergetende rijke! Het gaat om het grote onderscheid tussen "rijkdom" en "armoede". Dit grote verschil blijkt *in het leven* (vs.19-21). Maar het blijkt ook *in het sterven* (vs.22-23a) en *in de eeuwige bestemming* (vs.23-31). Voor ons allen klinkt in deze gelijkenis de boodschap van Abraham: 'Zij hebben Mozes en de Profeten; dat zij die horen' (vs.29). Wij hebben nog méér in huis! Wij hebben ook het Evangelie van het Nieuwe Testament. Daarom: verwacht het niet van het buitengewone! Verwacht het van een wonder door Woord en Geest! Ook nu is het de waarheid: wie het Woord niet onvoorwaardelijk leert geloven, zal voor het wonderteken niet buigen. Ik besluit dit antwoord met een paar vragen, die u moet beantwoorden: kent u met Lazarus deze God als uw Helper voor tijd en eeuwigheid? Waar zult u uw ogen opslaan, als ze hier voorgoed worden gesloten? Met wie bent u te vergelijken: met de straatarme man of met de schatrijke Lazarus?

Werkendam, ds. M. Karens.

Lezers vragen

De heer G. de S. te R. zit met een vraag over de rijke man en Lazarus (Luk.16:19-31). Hij vraagt zich af: *is dit een gelijkenis of een geschiedenis?*

We kunnen hier verschillende zaken noemen. Er zijn enkele argumenten *tegen een gelijkenis*! We noemen er twee:

1. Het is opmerkelijk dat het er *niet bij staat* in vers 19. Bijna altijd begint een bijbelgedeelte dat een gelijkenis bevat met de woorden: 'En Hij sprak tot hen deze gelijkenis, zeggende...'. Of woorden van gelijke strekking. Dat staat hier niet. Dus wie bepaalt of hier geen sprake is van een ware gebeurtenis in die tijd? Mogen we zomaar een bijbelgedeelte een gelijkenis noemen? Waar ligt dan de grens?

2. Er wordt hier een *naam* genoemd. De ene persoon heet Lazarus. Een naam gebruiken is in geen enkele gelijkenis het geval.

Er zijn echter ook argumenten *tegen een geschiedenis*! We noemen er weer twee.

1. Er wordt door Jezus over *bekende*

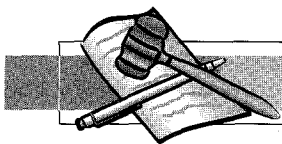
personen gesproken. Zou Hij dan zo spreken tegen de omstanders over hun rampzaligheid?

2. De beeldende taal *overschrijdt op enkele plaatsen de werkelijkheid*. Bijvoorbeeld in de drie dialogen (samenspraken) tussen de rijke man en Abraham. Hier wordt ons als het ware een contact getekend tussen de hemel en de hel (vers 23v).

De meningen onder de schriftverklaarders zijn niet gelijk.

Calvijn schrijft in zijn commentaar bij Lukas: 'Velen denken dat het eenvoudig een gelijkenis is; maar omdat de naam Lazarus er in genoemd wordt, houd ik het liever voor het verhaal van een werkelijk voorvallen feit'. Deze mening, dat het gaat om een geschiedenis uit Jezus' tijd, wordt gedeeld door andere theologen van alle tijden. O.a. Irenaeus, Tertullianus en Hiëronymus.

Met vele anderen houden wij het echter toch op een gelijkenis. Het opvallende trekje in deze gelijkenis, dat één van de personen een eigenaam heeft, laat zich goed verklaren. Dit ongebruikelijke verschijnsel heeft hier alles te maken met de

Kerknieuws

Beroepen:

te Meliskerke en te Randburg (Z-Afrika):
ds. J. Schipper te 's-Gravenpolder;
te Ridderkerk:
ds. G.J.N. Moens te Goes.

Bedankt:

voor Emmeloord:
ds. C. Sonneveld te Veenendaal;
voor Rotterdam-Centrum:
ds. G.J.N. Moens te Goes.

JAARBOEK

GEMEENTE DELFT

Met ingang van heden is scriba B. Lodewijk, Kon. Julianaplein 4, 2635 HE Den Hoorn, tel. 015-2563425.

VERENIGING VAN ORGANISTEN DER GEREFORMEERDE GEM. (VOGG)

Nieuw adres secretaris:

J.J. Polder, Vermeerlaan 56, 3931 TX, Woudenberg. Telefoon 033-285 84 54, E-mail: vogg@rdnet.nl. (pag. 395).

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE CLASSIS RIJSSSEN DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN, GEHOUDEN OP 7 MAART 2003 IN DE NOORDERKERK TE RIJSSSEN

Namens de roepende kerk van Wierden opent ds. C.A. van Dieren de vergadering. Hij laat zingen Psalm 40:4, leest Matth. 5:13-20 en gaat voor in gebed. Hij heet alle aanwezigen hartelijk welkom en spreekt een kort openingswoord, waarna hij de volgende gebeurtenissen memoreert:

- In oktober heeft diaken Bal uit Almelo na vele jaren het ambt neergelegd.
- H. Baan uit de gemeente Rijssen-Zuid mocht herdenken 25 jaar in het ambt te dienen; elf jaar als diaken en 14 jaar als ouderling.
- Op 6 november 2002 overleed J.P. van Essen op de leeftijd van 76 jaar. Hij mocht de gemeente Arnhem als diaken dienen.
- Op 13 december 2002 werd het nieuwe kerkgebouw van de gemeente Rijssen-West in gebruik genomen.
- Op 15 januari 2003 overleed ouderling C. Fahner op de leeftijd van 58 jaar. Hij mocht de gemeente Arnhem dienen als ouderling en was vele jaren quaestor van de classis Rijssen.

De 13 gemeenten blijken volgens de lastbrieven wettig vertegenwoordigd te zijn door vijf predikanten, negentien ouderlingen en twee diakenen. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: Preses: ds. D.W. Tuinier; assessoren: ds. C.A. van Dieren en ds. A. Schreuder; 1e scriba: oud. K.H. de Heer; 2e scriba: oud. F. van Toor; quaestor: oud. D. Ebbers. De notulen van de vergadering van 27 september 2002 worden goedgekeurd en vastgesteld.

Ingekomen stukken

Een uitnodiging voor de ingebruikname van

het kerkgebouw van de gemeente Rijssen-West op 13 december 2002 wordt voor kennisgeving aangenomen. De wens wordt uitgesproken dat de ogen des Heeren nacht en dag open mogen zijn over dit huis.

Er is een schrijven namens de classis Kampen waarin zij bezwaar maken tegen een punt uit de notulen van 27 september 2002. Hier wordt uitgesproken dat er geen bezwaren zijn binnen de classis Kampen tegen een overgang van de evangelisatiepost Emmen naar de classis Rijssen. Deze uitspraak was echter op dat moment nog voorbarig. Besloten wordt de notulen op dit punt aan te passen. Berichten hieromtrent blijken elkaar gekruist te hebben.

De Stichting tot Financiële Hulpverlening aan Instellingen in de Particuliere Synode Oost stelt voor om op de komende Particuliere Synode br. W.G. van der Maat, die periodiek aftredend is, opnieuw te benoemen in het stichtingsbestuur.

Ook vraagt de Stichting om een enkelvoudige voordracht voor de vacature van dhr. G.H. Wassink. De classis Rijssen heeft in haar vorige vergadering een tweetal namen voorgesteld, maar er is een enkelvoudige voordracht noodzakelijk. Er wordt door de classis gesproken over de in het schrijven geuite wens dat deze afgevaardigde ambtsdrager dient te zijn. Dit is tot nu toe niet gebruikelijk geweest en vereist bovendien een wijziging van de statuten. Na bespreking wordt besloten dhr. A. Groothedde van Terwolde de Vecht voor te dragen.

Rapporten

Er is een voorstel tot periodieke aftreding van scribae en quaestor. Elk jaar zal in de classis-vergadering van september over een functie worden gestemd: in 2004 de eerste scriba, in 2005 de tweede scriba, in 2006 de quaestor etc. Op D.V. vrijdag 23 mei zal er in de Noorderkerk een ambtsdragerconferentie worden gehouden over het boekje Louter Genade. Ds. L. Blok van Ermelo hoopt dit in te leiden; aanvang half acht.

Evangelisatiepost Emmen

De kerkenraad van Rijssen-Zuid geeft in een schrijven informatie over de overgang van de evangelisatiepost Emmen naar de classis Rijssen. Evangelist C. van Drunen is inmiddels bij acclamatie benoemd tot ambtsdrager van de gemeente Rijssen-Zuid.

Bij de bespreking van deze brief wordt gevraagd naar de kerkrechtelijke onderbouwing van het benoemen bij acclamatie. De kerkorde spreekt slechts van een kiezen of een benoemen. Deze laatste mogelijkheid zou hier op zijn plaats zijn geweest. Tevens is het de vraag of een evangelist elke drie jaar opnieuw bij acclamatie zou moeten worden benoemd.

Geantwoord wordt dat de kerkordelijke positie van een evangelist nog altijd niet helemaal helder is. Het deputaatschap voor de Evangelisatie is daarom voornemens deze vraag voor te leggen aan de eerstkomende Generale Synode. Een der afgevaardigden

ziet geen probleem in het benoemen bij acclamatie omdat de ledenvergadering het recht heeft bezwaren aan te dragen, zodat het democratisch karakter ten volle wordt gehonoreerd. Er blijven echter onduidelijkheden die het rechtvaardigen deze vragen mee te nemen naar het deputaatschap voor de Evangelisatie.

Ook wordt de vraag gesteld of naast een gemeente, in dit geval de gemeente van Rijssen-Zuid, ook de classis het recht heeft te vragen om een classicale commissie voor evangelisatiewerk. Deze vraag wordt bevestigend beantwoord. Ten aanzien van de verslaggeving van evangelist C. van Drunen wordt besloten dat dit jaarlijks zal gebeuren in de voorjaarsvergadering van de classis. In 2003 zal evangelist Van Drunen gevraagd worden dit in de septembervergadering te doen.

Tenslotte wordt aandacht gevraagd voor de huidige problemen binnen de evangelisatiepost, daar een der bezoektsters door een misdrijf om het leven is gebracht.

Verkiezing afgevaardigden P.S. Oost

Na verschillende stemmingen worden de volgende personen afgevaardigd naar de te houden Particuliere Synode Oost van D.V. 5 juni te Rijssen: als afgevaardigde voor de predikanten ds. C.A. van Dieren, ds. C.J. Meeuse, ds. A. Schreuder, ds. D.W. Tuinier, secundus ds. R. Kattenberg; als afgevaardigde voor de ouderlingen: G. Baan (Rijssen-Noord), K.H. de Heer (Rijssen-West), J. Wilbrink (Beekbergen), F. van Toor (Apeldoorn); secundus de ouderlingen J.M.A. Diepeveen (Enter), D. Ebbers (Doetinchem), A. Zoetewij (Almelo) en M. den Olde (Enschede).

Op D.V. 4 juni zal ds. L. Blok voorgaan in een bidstond te Terwolde de Vecht.

De quaestor geeft toelichting op een financieel verslag van 7 augustus 2002 tot 22 januari 2003. Hij stelt voor een bedrag van € 1,00 per (doop)lid bij te dragen. De vergadering gaat hiermee akkoord.

De preses bedankt de kerkenraad van Wierden, die de classis bijeen riep, voor de verrichte werkzaamheden. De vergadering wijst de gemeente van Almelo aan om de classis bijeen te roepen op D.V. vrijdagavond 19 september 2003 om 19.00 uur in de Noorderkerk te Rijssen. De roepende kerk dient voor die datum de financiën over 2002 te controleren en daarvan rapport uit te brengen op de septembervergadering. Op deze vergadering zal ook een datum worden vastgesteld voor een ambtsdragerconferentie rondom het boekje "In Orde".

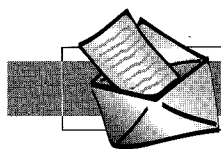
Besloten wordt een jaarlijks bij te werken lijst samen te stellen van ouderlingen per gemeente; dit om verwarring tijdens stemmingen te voorkomen.

Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun komst en inbreng. Hij wenst hen toe om bediend te mogen worden door de grote Ambtsdrager uit de hemel. Als wij als een leerjongen aan Zijn voeten mogen verkeren kunnen we vruchtbaar zijn, ondanks de onvruchtbaarheid uit ons zelf.

Tenslotte vraagt de preses ouderling A. Beverdam van de roepende kerk Wierden, te eindigen. Deze laat zingen Psalm 40:8 en gaat voor in dankgebed. Daarna sluit de preses de vergadering.

F. van Toor, tweede scriba

Berichten

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

• Bij koninklijk besluit is onze geliefde herder en leraar, dominee C. Harinck, benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Op 29 april 2003 zijn hem door de burgemeester van Terneuzen, dhr. R. Barbé, de versierselen, behorend bij deze orde, opgespeld. Hij mocht de onderscheiding ontvangen vanwege zijn vele verdiensten in binnen- en buitenland binnen het verband van onze gemeenten en soms ook daarbuiten.

De lijst, die de burgemeester opsomde was zolang, dat ds. Harinck, na het opspelden van de decoratie, dit relativeerde, door te belijden dat hij dat alleen heeft kunnen doen, door de kracht die de Heere hem verleende.

Namens kerkenraad en gemeente willen we onze dominee van harte feliciteren met deze koninklijke onderscheiding, waarbij we ook mevr. Harinck willen betrekken, die op de achtergrond steeds aanwezig was en haar man ondersteunde en bemoedigde in zijn vele werk.

• De heer W.F. van Basten van onze gemeente is benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau.

Hij heeft zich vele jaren belangeloos ingezet als kerkorganist, chauffeur van de schoolbusjes, de bouwcommissie en de zendingscommissie.

Wij feliciteren hem met deze onderscheiding en wensen hem bij het klimmen der jaren toe uit genade te mogen ontvangen de onderscheiding van de Koning der koningen.

De kerkenraad van de
Geref. Gemeente van Utrecht.

• Diaken J.A. de Ron van de Gereformeerde Gemeenten te Werkendam ontving op dinsdag 29 april j.l. ter gelegenheid van Koninginnedag uit handen van burgemeester H.A.G. Hellegers een koninklijke onderscheiding. Hij werd benoemd tot lid in de orde van Oranje-Nassau.

Dit ereteken mocht hij ontvangen vanwege zijn vele werkzaamheden op het gebied van kerk, school en maatschappij.

Zo mag br. de Ron al ruim 26 jaar als diaken de gemeente dienen. De laatste jaren is hij ook scriba. Gedurende vele jaren heeft hij ook een plaats in het bestuur van de ds. Joh. Groenewegenschool voor reformato- risch onderwijs. Zijn maatschappelijke betrokkenheid (ook met jongeren) komt openbaar op het terrein van de politie.

We willen onze broeder (en zijn gezin) van harte feliciteren met deze onderscheiding. Het was de HEERE, Die hem de gaven en de krachten schonk om al dit werk getrouw

te kunnen doen. Hij schenke ook in de toekomst Zijn ondersteuning en de lust en de kracht voor deze onderscheiden arbeid tot zegen voor onze kerkelijke gemeente en tot nut van de maatschappij.

De Koning der koningen vervullen voor hem het Woord: "Ik ben u een Schild, uw Loon zeer groot" (Gen. 15:1b).

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Werkendam.

• Op dinsdag 29 april ontving ouderling J. Visser uit handen van burgemeester Noordergraaf een koninklijke onderscheiding. Hij werd benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau.

Onze broeder ontving deze onderscheiding omdat hij al ruim dertig jaar het ambt van ouderling mag uitoefenen. Eerst in Krabbendijke en daarna in Hardinxveld-Giessendam. Sinds 1998 is hij scriba van onze gemeente. Dhr. Visser is ook ruim 43 jaar in het onderwijs werkzaam geweest. Begonnen op een lagere school mag hij zijn werkzame loopbaan D.V. in de loop van dit jaar afsluiten als plaatsvervangend rector van de Gomarus Scholengemeenschap in Gorinchem. Wij willen onze broeder van harte feliciteren met deze onderscheiding. Bovenal wensen we hem met zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen de zegen des Heeren toe die alleen rijk maakt. Hij geve genadiglijk vruchten op het gestrooide zaad in kerk en school.

De kerkenraad van
Hardinxveld-Giessendam

• Op 29 april j.l. werd oud-ouderling S. Kasper door burgemeester Oosterhof namens Hare Majesteit de Koningin benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau als blijk van waardering voor het vele werk dat hij voor de Gereformeerde Gemeente van Kampen heeft gedaan. Van september 1956 tot april 2002 heeft hij de gemeente als ouderling gediend.

We feliciteren onze broeder met deze onderscheiding en wensen hem in alles Gods Nabijheid toe.

De Heere geve, ook voor de toekomst, het alleen van Hem te verwachten.

Gemeente Kampen,
M.C. van der Spek.

PSALMENAVOND IN VEENENDAAL

Op D.V. 24 mei zal Peter Eilander een psalmenavond verzorgen in de Adventskerk, Vijftien Morgen 51 in Veenendaal. Aanvang 19:30 uur. Op het programma staan samenzang, improvisaties, literatuur en koraalbewerkingen. De opening wordt verzorgd door ouderling G. van den Berg. De toegang is gratis, er zal een collecte voor het Deputaatschap voor Israël gehouden worden.

DISTRICTSAVOND +16 ZUID-OOST

In de serie 'Jij en...' staat op D.V. 10 mei 2003 een districtsavond op het programma met als thema 'Jij en je belijdenis?'

Ds. W.J. Karels zal ingaan op vragen rond het belijdenis doen (o.a. wanneer, waar en hoe?). Een belangrijk en persoonlijk thema; of je nu wel of (nog) geen belijdenis gedaan hebt. De avond wordt gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van Eindhoven, Plaggenstraat 59. De aanvang is 19.30 uur.

DMZ VRAAGT MEDEWERKING AAN ONDERZOEK NAAR BEHOEFTE CHRISTELIJKE ZORG

Uit eerder onderzoek in de Gereformeerde gezindte is gebleken dat de capaciteit van christelijke zorg kleiner is dan op grond van het aantal mensen dat tot deze gezindte behoort, mag worden verwacht. Om de uitkomst beter te onderbouwen wordt nader onderzoek gedaan. Deze gegevens worden gebruikt bij vragen aan de overheid om meer christelijke zorg als deze zorg meer indringt in hun leven. Ook is gebleken dat een belemmerende factor voor het gebruik van christelijke zorg de reisafstand tot de instelling is. Om nog meer inzicht te krijgen wordt nader onderzoek gedaan. Hiervoor worden volgens wetenschappelijke methoden kerkenraden geselecteerd die gevraagd worden om vragenlijsten door gemeenteleden te laten invullen. De uitkomsten van dit onderzoek dat door het NIPO wordt uitgevoerd, is van groot belang. DMZ wil leden van onze gemeenten, die hiervoor benaderd worden, oproepen hun medewerking aan dit onderzoek te geven.

W. Droogter, alg. secr.

GEMEENTEAVOND EN AFSCHIEDSDIENST KOOS BONTENBAL

Koos Bontenbal hoopt 20 mei voor drie jaar naar Papua te vertrekken. Hij zal als technicus en begeleider werken voor het drinkwaterprogramma. Dit gebeurt onder begeleiding van de deputaatschappen tot Hulpverlening in Bijzondere Noden en voor de Zending.

Op D.V. 13 mei zal de heer B. Zijl op een gemeenteavond, aanvang 19.30 uur, iets over Papua vertellen. Ook zal Koos zelf iets zeggen over zijn toekomstig werk en motivatie. Op zondag 18 mei is hij dan, voorafgaand aan zijn vertrek, voor het laatst in ons midden. Ds. Bac, lid van beide deputaatschappen, hoopt dan 's morgens in ons midden voor te gaan en zal dan ook aandacht besteden aan zijn vertrek.

Hoewel het geen officiële uitzenddienst is, wil de kerkenraad zijn vertrek niet ongemerkt laten voorbijgaan. Na de ochtenddienst krijgt u daarom gelegenheid om afscheid van Koos te nemen. Het is de hartelijke wens van de kerkenraad dat zijn werk tot rijke zegen mag zijn voor zowel het tijdelijke als voor het geestelijke leven van de Papua's.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente Rotterdam-Zuidwijk e.o.

REGIONALE VERGADERING VAN DE BOND VAN VROUWENVERENIGINGEN TE OOST-KAPELLE

Zo de Heere wil, zal op donderdagavond 15 mei aanstaande de Regionale Vergadering in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Oostkapelle worden gehouden.

De aanvang is om 19.30 uur en de sluiting om ca. 22.00 uur.

De leiding van de avond berust bij ds. A.B. van der Heiden.

De heer M. Last uit 's Gravenpolder hoopt te refereren over **"Moeder in het gezin"**. Tijdens deze avond zal er een collecte worden gehouden, waarvan de opbrengst na aftrek van gemaakte kosten, is bestemd voor de vakantieweken voor mensen met een handicap, die door onze Vrouwenbond worden georganiseerd.

REGIO-AVOND MANNENVERENIGING 'GOMARUS' DORDRECHT/ ZWIJNDRECHT

Op D.V. vrijdag 16 mei hoopt dhr. B. Boot uit Haamstede een inleiding te houden over: **'Psalmen, gezongen gebeden.'** De avond zal staan in het teken van ons *40-jarig jubileum*. Alle belangstellenden zowel mannen als vrouwen zijn van harte welkom.

Plaats van vergaderen: Grote zaal van de Julianakerk te Dordrecht. Hoek Krispijnseweg/Mauritsweg Dordrecht. Aanvang 19.30 uur.

ZEEUWSE KINDERZANGMIDDAG GROTE KERK VAN GOES

Goes – Op D.V. zaterdag 24 mei wordt er in de Maria-Magdalenakerk een kinderzangmiddag gegeven door 500 kinderen van diverse basisscholen uit heel Zeeland. De kinderen zingen ten bate van Helpende Handen (gehandicapten-zorg), de Eben-Haëzerschool uit Kapelle, en deels voor hun eigen school. Ds. G.J.N. Moens uit Goes hoopt de bijeenkomst te openen en te sluiten, en een meditatie te verzorgen. Het begint om 15.00 uur en eindigt om 16.30 uur. Overdag zingen de 500 kinderen hun ingestudeerde liederen op CD.

Het belooft een afwisselende zangmiddag te worden! De toegang is vrij. Er is wel een collecte.

MUZIEKAVOND DISTRICT WEST JBGG

Op D.V. zaterdag 17 mei, wordt er door District West en District Gouda een gezamenlijke muziekavond georganiseerd in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Zoetermeer (Zwaardslotseweg 44/hoek Europaweg). Aan de avond gaat een broodmaaltijd vooraf, die om 18.00 uur begint (Reserveren gewenst). De avond begint om 19.45 uur. De leiding van de avond heeft voorzitter H. Lindhout.

KOOR- EN SAMENZANGAVOND DIRKSLAND

Op D.V. zaterdag 10 mei 2003 om 19.30 uur in het kerkgebouw van de

Gereformeerde Gemeente Mozartsingel.

Opening door ouderling A. Nagtegaal.

Met medewerking van: "Seba", meisjeskoor uit Krimpen a/d IJssel; "Seba", gemengd koor uit Krimpen a/d IJssel; "De Kleinnoot", jeugdkoor uit Capelle a/d IJssel; "Soli Deo Gloria", gemengd koor uit Dirksland.

Collecte: ten bate van "De mèkkerstee" te Ouddorp. Deze avond gaat uit van de Ring West Nederland.

KOOR- EN SAMENZANGAVOND

In de Hervormde dorpskerk te Scherpenzeel zal op D.V. zaterdag 10 mei een koor- en samenhangavond worden gehouden. De avond staat in het teken van en is ten bate van Stichting de Vluchtheuvel. Dhr. A.C. Witvliet zal een appèlwoord spreken over het werk van de Vluchtheuvel.

Medewerking wordt verleend door:

Mannenkoor 'Jubilate Deo' uit Apeldoorn; Gemengd koor 'Opent Uwen Mond' uit Scherpenzeel; Gemengd koor 'De Lofstem' uit Geldermalsen. Aanvang 19.30 uur.

KOOR- EN SAMENZANGAVOND LISSE

Op D.V. vrijdag 9 mei 2003 om 19.45 uur in de Salemkkerk van de Gereformeerde Gemeente, Tulpenstraat 35.

Opening ouderling P. Schalk.

Met medewerking van: "Jubilate Deo", gemengd koor uit Leiderdorp; "Datheen", mannenkoor uit Leiderdorp; Jeugd- en meisjeskoor "De Jonge Lofstem" uit Lisse; "De Lofstem", gemengd koor uit Lisse.

De collecte is bestemd voor de vereniging gehandicaptenzorg van de Geref. Gemeente "Helpende Handen".

Deze avond gaat uit van de Ring West Nederland.

VOGG AFDELING CENTRUM

Op D.V. zaterdag 17 mei zal er een excursie worden gehouden naar het fraaie Batz-orgel van de Petruskerk in Woerden. Een ieder die geïnteresseerd is in orgelmuziek

is van harte welkom. Na een korte introductie door onze gastheer, de organist Ad van Pelt, is er gelegenheid het orgel te bespelen. Indien u hiervan gebruik wenst te maken, wordt u verzocht u hierop voor te bereiden. De aanvang is 14.00 uur.

EXCURSIE VOGG AFDELING WEST

Op D.V. woensdag 21 mei willen we het B.A.G. orgel van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Opheusden bezoeken. Het orgel werd ruim een half jaar geleden in gebruik genomen. Op deze avond hoopt één van de plaatselijke organisten iets te vertellen over de totstandkoming van het orgel. Daarna is er volop de gelegenheid tot vrij orgelspel.

De excursie begint om 19.30 uur. Het adres van de kerk is Burgemeester Lodderstraat 43.

VOGG AFDELING ZUIDWEST

Op D.V. zaterdag 17 mei organiseert de afdeling zuidwest van de organistenvereniging een excursie naar het orgel in de Grote Kerk te Tholen. Aanvang 14.00 uur. Tijdens deze excursie is er voor leden en belangstellenden gelegenheid om het fraaie Van Dam orgel te bespelen.

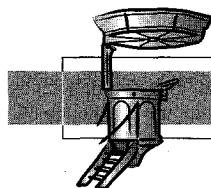
Gratis toegang voor leden en zij die dat deze middag worden.

Belangstellenden betalen € 5,- (tot 12 jaar € 2,50).

BIJEENKOMST HELPENDE HANDEN AFD. WALCHEREN/ZEEUWS-VLAANDEREN

Het bestuur van "Helpende Handen", VGGG afd. Walcheren/Zeeuws Vlaanderen nodigt u hierbij hartelijk uit voor het bijwonen van een bijeenkomst op **D.V. dinsdag 20 mei 2003 om 20.00 uur** in een van de zalen van de "Zuiderkerk" het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente Middelburg-Zuid, Schoutstraat 1 te Middelburg.

Ds. C. Harinck uit Terneuzen wil voor ons een inleiding houden met als titel: **"Een handicap, een kruis, een zegen of een gezegend kruis."**

Predikbeurten

ZATERDAG 10 MEI 2003

Krabbendijke 15.00 uur stud. Terlouw (dovendienst).

ZONDAG 11 MEI 2003

Aagtekerke 9.30 uur (H.A.) en 19.00 uur ds. Neele en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 uur leesdienst en 18.00 uur ds. J.

Beens; Aalst 14.30 uur ds. Melis; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Hofman; Benthuizen 19.15 uur ds. Zippro; Berkenwoude 19.00 uur ds. Clements;

Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Gol-verdingen; Breda 14.30 uur ds. F. Mulder; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 18.30 uur stud. De Heer; Deventer 18.30 uur ds. Kleppe; Doetinchem 11.15 en 15.30 uur (Meesterstraat 2) leedsdienst; Dordrecht 10.00 uur (H.D.) en 17.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Enschede 18.30 uur ds. Tuinier; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 10.00 en 16.00 uur ds. Sonneveld; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Schipper en 14.00 uur leedsdienst; Groningen 9.45 en 15.30 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 19.00 uur ds. Silfhout; Houten 11.00 en 16.30 uur ds. Van der Net; Kapelle-Biezeling 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leedsdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. P. Blok; Kortgene 14.00 uur ds. Verweij; Krabbendijke 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leedsdienst; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. Schot; Leerdam 18.00 uur ds. Beens; Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur ds. Van Ekeveld; Lelystad 18.30 uur ds. Vreugdenhil; Meeuwen 15.00 uur ds. M. Karens; Meliskerke 14.30 uur ds. Van Gelder en 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Middelburg-Centrum 18.30 uur ds. Tanis; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leedsdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. J. Karels; Moerkapelle 9.30 uur ds. Paul en 18.30 uur ds. Kattenberg; Mijdrecht 19.00 uur ds. Visscher; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. De Wit; Nieuwdorp 18.30 uur stud. Bakker; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. Van der Net; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nisse 18.30 uur ds. Van der Poel; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Boogaard; Oosterend-Textel 10.00 en 18.00 uur ds. Van Dijk; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J. Karens; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Poederoyen 9.30 en 14.30 uur ds. J. de Pater; Puttershoek 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 18.30 uur ds. Sonneveld; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. Schot; Rijssen-Noord 9.30 en 14.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol en 15.00 uur ds. Schreuder; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Schreuder en 14.30 uur leedsdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds. Schipper; Rotterdam-Alexanderpolder 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Centrum 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 15.00 uur stud. G. Pater; Rotterdam-Zuid 14.30 uur ds. Van Krimpen; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur

ds. Brugge en 14.30 uur leedsdienst; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur ds. Zippro; Soest 9.30 uur ds. Bac en 15.00 uur ds. L. Blok; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur stud. Terlouw; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur leedsdienst; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leedsdienst; Tricht-Geldermalsen 18.30 uur stud. G. Beens; Uddel 10.00 en 18.30 uur leedsdienst; Utrecht 16.00 uur ds. Kattenberg; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur leedsdienst; Vlaardingen 15.30 uur ds. W. Harinck; Vlissingen 9.30 en 15.30 uur stud. Bakker; Waarde 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leedsdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Wemeldinge 10.00 uur ds. Tanis; Werkendam 11.15 en 18.30 uur ds. M. Karens (in de Geref. Kerk); Woerden 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leedsdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur leedsdienst; Zoetermeer 10.00 en 16.00 uur stud. De Heer; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Baaijens; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Mouw.

DINSDAG 13 MEI 2003

Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur stud. De Heer; Enkhuizen 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Leerdam 19.30 uur ds. Van Dieren; Meeuwen 19.30 uur ds. Schot; Nieuwdorp 19.30 uur ds. Van Krimpen; Ouddorp 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. J. Beens; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Zippro; Sint Philipsland 19.30 uur ds. Hakvoort; Soest 19.30 uur ds. Melis; Urk 19.30 uur ds. Mondria.

WOENSDAG 14 MEI 2003

Aalst 19.30 uur ds. Tanis; Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 19.30 uur stud. Bakker; 's-Gravenpolder 19.30 uur ds. Van Boven; Moerkapelle 14.15 uur ds. Clements (huw. bev.); Mijdrecht 19.30 uur ds. J. Beens; Opheusden 19.30 uur stud. Terlouw (voor de zending); Opperdoes 19.30 uur ds. Meeuse; Stad a/h Haringvliet 19.30 uur ds. Hakvoort; Stolwijk 19.30 uur stud. G. Pater; Veenendaal 13.00 uur ds. Sonneveld (huw. bev.); Vlaardingen 19.30 uur stud. G. Beens; Westzaan 19.30 uur ds. Sonneveld; Zaandam 19.30 uur ds. Schreuder; Zwolle 19.30 uur ds. Veenendaal;

DONDERDAG 15 MEI 2003

Brakel 19.30 uur ds. Moens; Genemuiden 19.30 uur ds. J. Beens; Goudswaard 19.30 uur ds. Van der Net; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. De Jongste; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur ds. M. Karens; Hoofddorp 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hoogetveen 19.30 uur ds. L. Blok; Middelburg-Centrum 19.30 uur ds. Hakvoort; Naaldwijk 19.45 uur ds.

Brugge; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. Kattenberg; Rijssen-West 14.30 uur ds. Mol (huw. bev.); Scherpenzeel 12.30 uur ds. F. Mulder (huw. bev.); Spijkenisse 19.45 uur ds. Vermeij; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Tuinier; Zeist 14.30 uur ds. Van Ekeveld (huw. bev.).

VRIJDAG 16 MEI 2003

Den Helder 19.30 uur ds. Hoogerland; Kapelle-Biezeling 14.00 uur ds. Tanis (huw. bev.); Veenendaal 12.00 uur ds. Sonneveld (huw. bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar: Diensten zondag 11 mei om 10.00 uur evangelist G. Baan en 17.00 uur leedsdienst.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70; dienst iedere zondag om 10.30 uur. Bijbelcursussen elke dinsdag vanaf 18.30 uur.

Dagje Amsterdam? Kom dan ook eens naar Simon de Looier. Hartelijk welkom op dinsdag t/m zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; Kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd 1; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur evangelist H.J. van den Boogaard.

U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag-zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Heb je niemand???
Voor jongeren en ouderen een horend oor!!!

U kunt ons bellen:
- op maandag-, donderdag- en vrijdagavond van 19.00 - 22.30 uur;
- op dinsdagmorgen van 09.00 - 12.00 uur;
- op woensdag- en zaterdagmiddag van 13.30 - 17.00 uur.

Advertenties

*"Blijf mij in mijne grijsheid sterken;
verkwik mijn ouderdom;
bewaak mij van rondom;
zo meld ik dit geslacht Uw werken;
zo zal 'k Uw grootheid zingen
voor hun nakomelingen".* Psalm 71 : 13 (berijmd)

Op D.V. maandag 12 mei 2003 hopen onze geliefde ouders en (over)grootouders

Jasper Baaijens vdm

en

Huiberina Baaijens-Kersseboom

te herdenken, dat ze 55 jaar geleden in Gouda in het huwelijk traden. De Heere verhoort genadig hun gebed in de ouderdom, Psalm 71.

Dat is de hartelijke wens van
hun kinderen, kleinkinderen en beide achterkleinkinderen.

2982 BJ Ridderkerk, mei 2003
Seringenplantsoen 109

*'k Heb and'ren al de rechten van Uw mond
Met lust verteld, hen vlijtig onderwezen.*
Ps. 119:7 (berijmd)

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Veenendaal kennis genomen van het overlijden van zijn geliefde oud-ouderling

ADRIAAN MOENS

in de leeftijd van 81 jaar.

Van 1973 tot 1998 heeft hij in alle getrouwheid en liefde de gemeente als ouderling gediend. Thans heeft hij de wens van zijn hart mogen verkrijgen.

De Heere sterke zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en verdere familie in dit verlies.

Namens de kerkenraad,
Ds. C. Sonneveld, preses
H.A. van Zetten, scriba

Veenendaal, 5 mei 2003

Psalm 130 vers 7 en 8:

"Israël hope op den HEERE; want bij den HEERE is goedertierenheid, en bij Hem is veel verlossing. En Hij zal Israël verlossen van al zijn ongerechtigheden."

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Genemuiden heeft met ontroering kennis genomen van het overlijden van haar geliefde ambtsbroeder

HENDRIK VAN WENDEL

op de leeftijd van 72 jaar.

Met de liefde van zijn hart en de hem van God geschonken gaven heeft hij de gemeente mogen dienen, vanaf 1989 als diaken, daarna vanaf 1994 als ouderling.

De Heere vertrooste en ondersteune zijn achterblijvende vrouw, alsook kinderen, kleinkinderen en overige familiebetrekkingen in het dragen van dit grote verlies en Hij heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Genemuiden, 28 april 2003

Namens de kerkenraad voornoemd, J.E. Vinke, preses
L. Post, scriba

Christelijke begrafenisverzorging
De Bruijn

Voor een meer eervolle begrafenisverzorging
in de provincie Utrecht en
de regio's Gouda en Hilversum.

Tel. 0346-281711.

Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

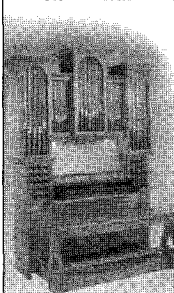
Te huur, **zomerhuisjes in Beekbergen**. 4 à 5 pers. Tel. 055-5062123

Op een rustige **camping in Nunspeet** staat een **nette 6-pers. sta-caravan** met douche/wc en landelijk uitzicht. Is dit iets voor u? Vóór en na-seizoen hoge korting. Bezet week 30t/m33 tel. 0341-561699

**ORGELCENTRUM
ANDANTE**

Kom gerust eens langs
om kennis te maken met
ons uitgebreide assortiment
nieuwe en gebruikte orgels,
bladmuziek en cd's!

Orgelcentrum Andante
A. van Ostadelaan 35
Veenendaal
0318 50 50 63
Dealer van:
Johannus
Westley
Opus
Sweelinck
Rembrandt
Monarque
Domus
Content
Ruime sortering
bladmuziek (ook klavier)
& muziek CD's
Openingsuren
do 13.30 - 17.30
vr 13.30 - 17.30
& 18.30 - 21.00
za 09.30 - 12.00
& 13.30 - 17.00
en volgens afspraak

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

WESOTRONIC

GELUIDSINSTALLATIES
KERKTELEFONIE
RINGLEIDING

**Voor ieder oor
een zuiver geluid!**

Tevens uw leverancier voor:

- ✓ BRANDMELDINGSINSTALLATIES
- ✓ ONTRUIMINGSINSTALLATIES
- ✓ BEVEILIGINGSSYSTEMEN
- ✓ TELEFONIE
- ✓ KLUIZEN

Bijdorplein 9-11
2992 LB BARENDRECHT
Telefoon 0180 - 621000
Fax 0180 - 615000

Galvaniweg 106
8071 SC NUNSPEET
Telefoon 0341 - 271000
Fax 0341 - 271010

Begrafenisverzorging Kina

Begrafenissen in Capelle a/d IJssel
e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

Te koop t.e.a.b. Mahonie kerkban-

ken 26 ex. van 8,4 meter, 24 ex. van
4,4 meter, zitting gestoffeerd. Geref.
Gemeente Aagterkerke.
Tel. 0118-581939

CANADA BEZOEKERS.

Wij hebben twee bej. woningen te
huur in het bej. teh. van de Ger.
Gem. te Norwich, Ont.
Inl. tel 001-519-424-9949

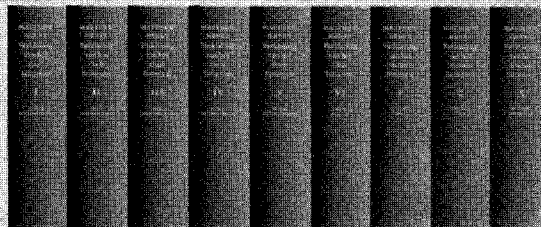
VERKLARING VAN HET OUDE EN NIEUWE TESTAMENT

**Matthew
Henry**

9 DELEN

6e ongewijzigde druk
gebonden in scabra-leer
Formaat: 17 x 24,5 cm.
Omvang: 7420 blz.
Verschijnt D.V. september 2003

Intekenprijs **€ 295.-**
Prijs na verschijning: € 350.-

Van de veelzijdigheid der Schrift doet de
Bijbelverklaring van Henry ons iets verstaan.
Ze is letterlijk en praktisch, uitleggend en toepassend,
onderwijzend en vertroostend.
Zij vertolkt de Schrift als de kracht Gods tot zaligheid
een iegelijk die gelooft, als het Woord Gods,
dat eeuwiglijk blijft.

Ja, ik teken nu in op de negendelige
Bijbelverklaring van Matthew Henry voor de
intekenprijs van € 295.-. Direct na verschijning
stuurt u mij deze verklaring zonder bijkomen-
de kosten toe.

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoon:

Stuur de bon, zonder postzegel,
aan:

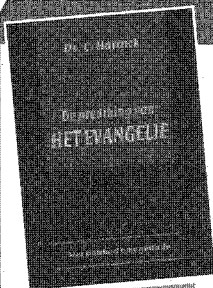
Gebr. Koster

Antwoordnummer 1052
3770 VB Barneveld

Tel. (0342) 41 69 86

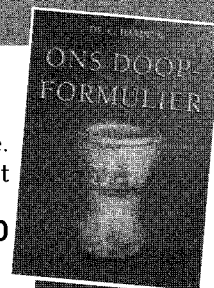
DS

BOEKEN VAN DS. C. HARINCK

De prediking van het Evangelie
Het aanbod van genade

Het pad van de gereformeerde leer loopt tussen het arminianisme en het hypercalvinisme.
Teneinde licht te werpen op het juiste spoor tussen arminianisme en hypercalvinisme is dit
boek geschreven. Dit juiste spoor is voor de kerk van levensbelang!
308 blz. paperback 33116960

€ 17,50

Ons Doopformulier

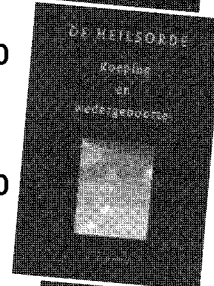
Vanuit Schrift en belijdenis zoekt de auteur antwoorden over de kinderdoop en herdoop.
229 blz. paperback 33115611

€ 12,50

Ons Avondmaalsformulier

De auteur verklaart het formulier en beschrijft de grote waarde ervan voor het
persoonlijk geestelijk leven.
174 blz. gebonden 33112183

€ 14,20

Roeping en wedergeboorte

Serie 'De Heilsorde'

Tot grote zegen hebben godvruchtige theologen op een bijbelse wijze over de leer
geschreven. Het is van het grootste belang daarvan kennis te nemen.
127 blz. paperback 33115395

€ 8,95

En al wat aan Hem is, is gans begeerlijk

17 meditaties over Hooglied 5:9-16.
77 blz. gebonden 33114399

€ 7,70

Die Jeruzalem verkiest

Drie preken over Zacharia 3.
70 blz. paperback 33114607

€ 6,80

Den Hertog
uitgeverij - boekhandel

Elzenkade 6 - 3992 AC Houten
Postbus 150 - 3990 DD Houten
Tel. (030) 637 34 34 - Fax. (030) 634 66 88
E-mail: boeken@hertog.nl - www.hertog.nl

Ook verkrijgbaar bij de boekhandel.

Deze bestelbon zenden aan uw boekhandel of in een
open envelop (zonder postzegel) aan:
Den Hertog bv, Uitgeverij en Boekhandel
Antwoordnummer 2610, 3970 VJ Houten

ex.

ex.

ex.

Verzoekt toezending rechtstreeks of via
boekhandel:

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Handtekening:

DE SAAMBINDER MEI 2003

Christelijke
Begravenisonderneming

**Voor een verantwoorde en
stijlvolle begrafenis**
(geen crematies)

Begravenisverzorgers:
R.C. Brouwer
G. Wegenaar

Regentesselaan 43
3905 GT Veenendaal
Centraal Meldnummer:
Tel. 06 - 51504726

ReVoke

Voor info bel:
0416-692787
of
0184-630180

**Reformatorische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echtparen**

KOSTER
Begravenisonderneming

Voor uitvaartzorg in:

- ♦ Scherpenzeel
- ♦ De Valk-Wekerom
- ♦ Barneveld
- ♦ Amersfoort
- ♦ Veenendaal
- ♦ Renswoude
- ♦ Kootwijkerbroek
- ♦ Woudenberg

Geen crematies

Prinsenaan 30
3925 BM Scherpenzeel
Tel. 033 277 0555

**IN LIEFDEVOLLE
HERINNERING...**

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven
wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het
fotoboek met vele voorbeelden.

Grafgedenktekens
Zandee & de Kuijper

Goes: Rotonde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

VAKANTIE VERBLIJF CANADA

Slaap-plaatsen voor vier tot zes
personen, airco en dichtbij Norwich
Ontario. Voor meer informatie
tel. 001519 879-6878
Fax 001519 879-6319

**begravenisverzorging
T. den Hollander**

Begravenissen in Vlaardingen,
Rotterdam, Gouda, den Haag
en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

Van Horssen bv
BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Voor een paar dagen of langer, gezelligheid en sfeer, **pension 'De Peel'**, gelegen in de mooie **Betuwe**, waar het gewoon goed is, Fam. Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren, tel. 0488-481687

- Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begravenissen, naar wens van de familie;
- Geen crematies;
- Opbaren met kistkoeling in het sterfhuis of in de voor u bekende aula's;
- Dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden; ook voor de verzorging van de overledene door een gediplomeerde verpleegster.

AL UW PERSOONLIJKE WENSEN WORDEN DOOR
ONS IN ALLE RUST EN VERTROUWELIJK BEHARTIGD.

Begravenisonderneming de Jongh

Kerkstraat 15a, 4181 AA Waardenburg
Tel. 0418-652039

Reepijzer 5
3371 JC Hardinxveld-Giessendam
Tel. 0184-611154

**Tekort aan leerkrachten
in het Reformatorisch
onderwijs in Canada,
een grote zorg.**

*De Calvin Christian School
is een priveschool met
ongeveer 640 leerlingen
(basis- en voortgezet
onderwijs) die uitgaat van
de Gereformeerde
Gemeenten in Lethbridge,
Alberta, Canada.*

Vanwege interne groei en vertrek van enkele leerkrachten is de Calvin Christian School op zoek naar

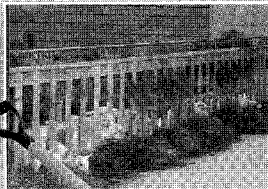
leerkrachten

die in deze nood willen voorzien en het Reformatorisch onderwijs in Canada willen steunen. De vacatures gelden zowel voor de basisschool (onderbouw, middenbouw en bovenbouw) als voor het voorgezet onderwijs.

Leerkrachten en Pabo studenten die geïnteresseerd zijn kunnen schrijven of faxen naar de secretaris van het schoolbestuur; Mr. Clarence Visser, Box 205, Stirling, Alberta, Canada, TOK 2E0 Phone: 01 403 756 3354 Fax: 01 403 756 3374.

Voor verdere informatie kunt u bellen naar de kontaktpersoon in Nederland: Dhr. J. de Wilde, tel. 0182-613257

Voor allerlei vragen, email direkt naar een leerkracht die ook via een advertentie in Nederland op de Calvin Christian School les is gaan geven:
henk@telusplanet.net, fax 01 403 553 3256
of email directeur William Grisnich: office@ccschool.ca, fax 01 403 381 4241

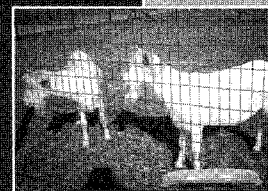
Zorgboerderij De Mèkkerstee in Ouddorp draait inmiddels een aantal maanden en er is ruimte voor nieuwe deelnemers.

Stichting OnderDak, woon- en werkvoorzieningen, uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten, richt zich op het begeleiden van mensen die moeite hebben om zelfstandig in de maatschappij te functioneren.

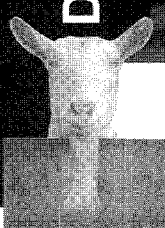
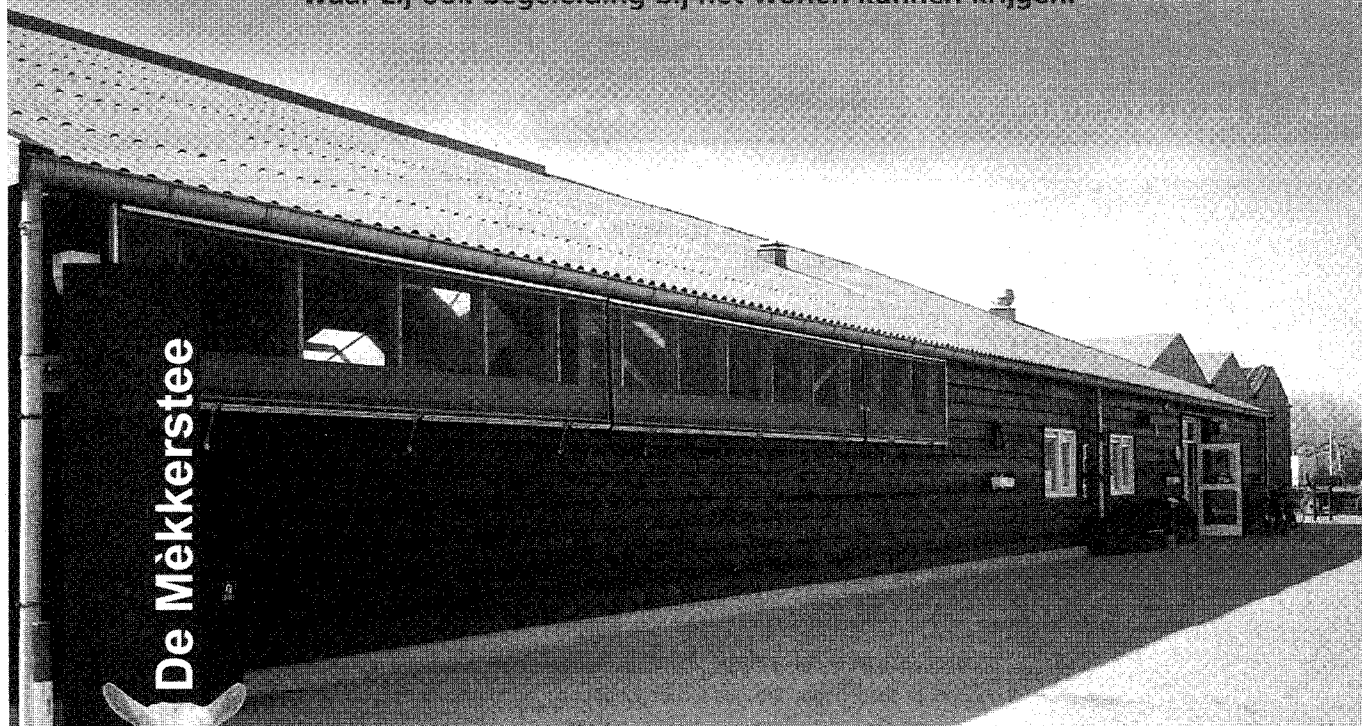
De deelnemers stellen met behulp van een professionele activiteiten- of werkbegeleider een plan op voor dagverzorging, dagbesteding of werkbegeleiding. In zo'n plan wordt beschreven wat de verzorging en/of begeleiding inhoudt. De begeleiding is zoveel mogelijk praktisch van aard en bestaat uit arbeidsmatige, creatieve, educatieve en sociale activiteiten.

Op de geitenboerderij de Mèkkerstee bieden wij zinvolle dagbesteding, zoals voeren en verzorgen van de geiten, werken op het land, onderhouden van de boerderij, bedienen van groepen bezoekers en administratief werk.

Mensen die op reisafstand van de Mèkkerstee wonen kunnen zich hiervoor aanmelden. Voor mensen die niet op Goeree-Overflakkee wonen, maar die toch graag op de Mèkkerstee willen werken, is er woonruimte beschikbaar, waar zij ook begeleiding bij het wonen kunnen krijgen.

Wilt u meer weten over de mogelijkheden?

U kunt bellen naar de Mèkkerstee voor nadere inlichtingen en/of aanmelding, tel. 0187-684050. Vraagt u dan naar Jobke Koningswoud, coördinator of naar Ad Anker, werkbegeleider. U kunt ook mailen: stichtingonderdak@rdnet.nl

